

Tortosa. Gràcies a les pàgines del llibre 'Tortosa Underground (1979-1990)', es recupera una de les figures imprescindibles i úniques de l'art tortosí

«Ha tornat Clari!». Vida i obra d'Emili Clari Ventura

Reportatge

QUIMO PANISELLO GAMUNDI
TORTOSA

Qui vulgue conèixer la veritat del que Enric Querol Coll va etiquetar com la «Tortosa Underground», haurà d'acudir a dos artistes que ja no estan entre nosaltres, Emili Clari Ventura (Tortosa, 1957-2019) i Antonio Torres Sales (Tortosa, 1944-1988), dos creadors amb els seus mons i amb la seua particular paleta de colors.

En un altre article indagaré la vida d'Antonio, en aquest voldria parlar de l'altre artista, d'aspecte tímid però de personalitat lírica i mirada penetrant i líquida, que va florir entre els anys vuitanta i noranta del segle passat, quan podíem trobar tant la seua obra exposada com a ell mateix amagat pels espais d'oci nocturn de Tortosa.

Dedicat en cos i ànima a la creació artística, sempre es va mostrar enigmàtic en la seua obra

Emili Clari Ventura va néixer oficialment a Castelló el 21 d'abril de 1957 i després va ser adoptat als nou mesos pel matrimoni format per Montserrat Ventura Blanch i Joan Clari Codorniu. Ambdós eren forasters però van crear la seua llar al cor del Rastre, a un segon pis del carrer del Consol.

La mare, nascuda a Sant Andreu de Llavaneres, va vindre a Tortosa amb sa mare acollides pels Begueros del Rastre. Era cosidora i sempre va tindre molt unida al seu únic fill. El pare era de Manresa i va arribar a Tortosa per a treballar de fuster a l'ajuntament. Ànima inquieta, va ser viatjant i també va tindre diferents negocis, com una fabrica de balles al carrer de la Ràpita i una botiga d'electrodomèstics al carrer de Sant Blai anomenada Dertusa.

De menut Emili, o Joan, com li deien els més íntims, va pintar amb cinc anys un bodegó per a sa

Juliol de 1995, Emili Clari Ventura fumant a l'ombra dels seus murals gegants a la terrassa del Pont acabada d'inaugurar. FOTO: L'EBRE

iaia Mercedes Blanch Rupérez i va jugar moltíssim pels carrers del Rastre amb una bona colla d'amics, com Ramon Cid Buera o els germans Redó.

Li agradava dibuixar una mica al seu aire, alimentat segurament per historietes que llegia als còmics, i en plena adolescència va demanar a sons pares anar a estudiar a Barcelona, on va acabar Arts Plàstiques a l'Escola Massana en l'especialitat de pintura.

Aquesta formació i les moltes anades i vingudes a Barcelona, al pis familiar del costat de la Meridiana, faran d'ell un artista modern pluridisciplinari i cosmopolita.

l'any 1984 farà dos exposicions, la primera al Cercle Artístic al maig, sols de dibuixos i col·lectiva junt amb col·legues com Alfonso Chaney, Jordi Carbonell o Toni González i la segona al juny a la Pub Cristal Gallery, en solitari ja mostrant un estil únic a la ciutat «amb una desena de dibuixos de formes aerodinàmiques». Al llarg de la seua vida farà moltes més exposicions individuals i col·lectives a Tortosa: a La Finestra, al Centre de Comerç, al Tupí, a la Casa de Cultura o a l'Escola d'Art... Dedicat en cos i ànima a la creació artística, Emili Clari sempre es va mostrar en la seua obra enigmàtic, al·lucinat i indagador: provant noves tècniques i

Emili Clari va pintar amb cinc anys un bodegó per a la seua iaia Mercedes Blanch Rupérez

suports com la ceràmica, la roba, les cadires o rellotges... combinant de manera magistral en una abstracta realitat formes i colors molt vius. Com a bona criatura de la nit, també va decorar molts locals.

El 28 d'abril de 2019, Emili Clari moria després de passar una bona temporada desaparegut del focus i els dos últims anys malalt.

Ara, el 2025, lluitant entre el res i el tot, sembla que «ha tornat Clari»: un llibre, *Tortosa Underground*, de Cristian Porres i Marina Pallás el recupera en un parell de pàgines; l'associació de veïns del seu barri, lo Rastre, utilitzarà una de les seues pintures com a leimotiv del cartell de les Festes que fan a l'agost; l'etiqueta d'un vi de criança fet a Horta de Sant Joan, 'La Minyona', porta un dibuix amb llapis i esperem i desitgem moltes més iniciatives ciutadanes i públiques per a recordar un creador únic i imprescindible.